

besluit

Bestuurskern

Dir. Duurzame Leefomg en
Circ Economie
Leefomgeving

Den Haag
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

Datum	4 juli 2023
Nummer	IENW/BSK-2023/155176
Betreft	Wijziging geluidproductieplafonds HSL-Zuid

De staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat

Besluit

Gelet op artikel 11.28, eerste lid van de Wet milieubeheer besluit ik tot wijziging van geluidproductieplafonds op referentiepunten langs het traject van de HSL opgenomen in bijlage 5 van het rapport "Akoestisch onderzoek geluidproductieplafonds HSL" van 2 juni 2023 met kenmerk T20150115-879297284-45834 (hierna 'akoestisch onderzoek'), dat deel uitmaakt van dit besluit.

Dit besluit voorziet in de wijziging van brongegevens die medebepalend zijn voor de vaststelling van de geluidproductie vanwege een spoorweg.

Op basis van een aanpassing van brongegevens zijn de geluidproductieplafonds herberekend. De hoogte van de aangepaste geluidproductieplafonds is opgenomen in bijlage 5 van het akoestisch onderzoek.

Overwegingen ten aanzien van het besluit

Systeem van geluidproductieplafonds

Op 1 juli 2012 is hoofdstuk 11 van de Wet milieubeheer in werking getreden. In dit hoofdstuk is de systematiek van geluidproductieplafonds geïntroduceerd. De geluidproductieplafonds geven de geluidproductie aan die een spoorweg maximaal mag voortbrengen op aan weerszijden van de spoorweg gelegen referentiepunten. Alle informatie over de hoogte van geluidproductieplafonds is vastgelegd in een openbaar geluidregister.

Om de systematiek van geluidproductieplafonds uit hoofdstuk 11 van de Wet milieubeheer direct te kunnen laten functioneren, zijn voorafgaand aan de inwerkingtreding van de wet geluidproductieplafonds bepaald voor bestaande en geprojecteerde spoorwegen. Deze geluidproductieplafonds zijn op 1 juli 2012 van rechtswege vastgesteld op grond van artikel 11.45 Wm. Na inwerkingtreding van de wet kunnen de geluidproductieplafonds alleen worden gewijzigd door middel van een formeel besluit.

Om meerdere redenen is het van belang dat het in het geluidregister opgenomen normenkader op basis van de juiste (bron)gegevens is vastgelegd. Een reden is dat dit normenkader dient als vertrekpunt om te bepalen of de beheerder van de spoorweg aan de verplichting tot naleving van geluidproductieplafonds (11.20 Wm) voldoet. Vanwege deze verplichting tot naleving is het vanuit een oogpunt

van rechtszekerheid van groot belang dat de geluidproductieplafonds ook op basis van de juiste (bron)gegevens in het geluidregister zijn opgenomen. Een andere belangrijke reden is dat gemeenten, als het gaat om de bouw van geluidsgevoelige objecten langs hoofdspoorwegen, verplicht zijn van de in het geluidregister opgenomen (bron)gegevens uit te gaan. Hetzelfde geldt eveneens voor alle besluiten die op basis van hoofdstuk 11 Wm kunnen worden genomen.

Bestuurskern

Dir. Duurzame Leefomg en
Circ Economie
Leefomgeving

Aanleiding voor dit besluit

De geluidproductieplafonds voor de HSL-Zuid zijn gebaseerd op artikel 11.45, tweede lid, van de Wet milieubeheer. Dit betekent dat de geluidproductieplafonds conform artikel 38 van het Besluit geluid milieubeheer zijn bepaald op basis van de gegevens in een besluit dat is opgenomen in bijlage 2 bij het Besluit geluid milieubeheer. Het betreffende besluit is het Tracébesluit HSL-Zuid uit 1998.

In het geluidregister is voor de spoorconstructie ballastspoor (index bb=1 uit het Reken- en meetvoorschrift 2012, hierna: Rmg2012) opgenomen. In werkelijkheid is echter Rhedaspoor aangelegd (index bb=11). Bij het vaststellen van de geluidproductieplafonds in 2012 is dit een bewuste keus geweest. Het Tracébesluit zelf bevat geen bepalingen met betrekking tot de spoorconstructie. Er zijn beschrijvingen opgenomen met het ballastspoor als uitgangspunt, maar er is expliciet aangegeven dat een ballastloze constructie ook tot de mogelijkheden behoorde. Op basis van onderzoek werd verondersteld dat ook met een Rhedaspoor aan de geluidproductieplafonds zou worden voldaan. Hiervoor was het wel nodig dat een speciaal type onderlegplaatjes zou worden toegepast en dat het spoor van de HSL regelmatig zou worden geslepen, waardoor de railruwheid wordt verlaagd.

Uit geluidmetingen na ingebruikname van de HSL-Zuid is gebleken dat de geluidbelasting op woningen nabij de HSL-Zuid hoger is dan is berekend in het kader van het Tracébesluit. Het RIVM heeft aangetoond dat berekeningen met het Rhedaspoor en een aangepaste railruwheid op basis van het Rmg2012 ook leiden tot een hogere geluidbelasting op woningen dan eerder was berekend. Hieruit volgt dat een Rhedaspoor met een aangepaste railruwheid in de situatie van de HSL-Zuid toch niet gelijkwaardig is aan een ballastspoor. De voorkeurswaarde op woningen, die is toegepast bij het Tracébesluit, wordt daardoor niet overal gehaald bij volledige benutting van de geluidproductieplafonds. De Staatssecretaris heeft onder meer in de brief van 25 april 2013 (kst-22026-399) toegezegd extra maatregelen te nemen om de geluidbelasting op woningen verder terug te brengen. De woningen met een hogere geluidbelasting zijn geïnventariseerd door TNO in een notitie van 15 mei 2014 aan ProRail. Hierin zijn ook woningen die tot 1-1-2014 waren geprojecteerd, meegenomen.

Bij nieuwbouw van geluidsgevoelige objecten zijn gemeenten verplicht te rekenen met de brongegevens die in het geluidregister zijn opgenomen. Met de brongegevens behorende bij het Tracébesluit HSL-Zuid uit 1998 worden echter te lage geluidbelastingen berekend zodat het risico bestaat dat de nieuwe woningen onvoldoende zullen worden beschermd tegen geluidhinder. Zoals aangegeven in de brief van de Staatssecretaris aan de Kamer van 1 oktober 2015 (Kamerstukken II, 2015/2016, 22026, nr. 482) heeft het RIVM geadviseerd de brongegevens van het geluidregister aan te passen. Met dit besluit wordt daaraan invulling gegeven voor een deel van het HSL-traject. Voor een ander deel is dit

gebeurd met het besluit van 20 december 2018¹. Met deze beide besluiten zijn voor het hele HSL-traject de brongegevens gewijzigd naar Rhedaspoor en een aangepaste railruwheid.

Bestuurskern

Dir. Duurzame Leefomg en
Circ Economie
Leefomgeving

Maatregelen en fasering

In de brief van 1 oktober 2015 (Kamerstukken II, 2015/2016, 22026, nr. 482) heeft de staatssecretaris aangegeven op welke locatie welke maatregelen getroffen zullen worden ter compensatie van de te hoge geluidbelastingen.

Op het HSL-traject in de gemeenten Rotterdam, Barendrecht, Zwijndrecht, Binnenmaas en Strijen waren de maatregelen al in een eerder stadium uitgewerkt en heeft al een wijziging van de gpp's plaatsgevonden.

Voor de gemeenten Haarlemmermeer, Kaag en Brasem, Zoetermeer, Lansingerland, Moerdijk en Breda zijn de maatregelen in een later stadium en in overleg met omwonenden uitgewerkt. Het gaat om het toepassen van raildempers, het plaatsen van extra geluidschermen en het absorberend maken van aanwezige geluidschermen. Met deze maatregelen wordt de toename van het geluid door toepassing van het Rhedaspoor niet volledig weggenomen, maar wel beperkt.

De meeste schermen zijn uitgevoerd als een zogenaamd 'panoramascherm', met een transparante strook waarmee enerzijds de spoorlijn een duidelijk herkenbare, doorgaande lijn heeft en anderzijds de reizigers in de trein het landschap door het scherm nog kunnen zien. Met dit besluit wordt het effect van die maatregelen verwerkt in de gpp's. Daarbij werkt het absorberend maken van geluidschermen niet door op de gpp's omdat de berekening volgens een vereenvoudigde methode verloopt, conform bijlage V van het Rmg 2012.

Fouterstel

Voor het traject waarop dit besluit betrekking heeft, is ook gebleken dat het geluidregister fouten bevat. Het betreft de modellering van de verdiepte ligging van het spoor op zes locaties:

- ten noorden en ten zuiden van het Ringvaartaquaduct Haarlemmermeer;
- ten noorden en ten zuiden van de Groene Harttunnel;
- ter hoogte van Bergschenhoek;
- ten zuiden van de Dordtse Kiltunnel;
- ter hoogte van Breda Prinsenbeek;
- ter hoogte van knooppunt Galder (kruising met de A16).

Deze modellering is geen onderdeel van de brongegevens in het geluidregister. Dit betekent dat het wel van invloed is het gpp, maar geen gevolgen heeft voor nieuwbouwplannen die voor het betreffende akoestisch onderzoek gebruik hebben gemaakt van de brongegevens in het geluidregister.

Daarnaast is geconstateerd dat een bestaand geluidscherm in de gemeente Lansingerland aan de oostzijde van de HSL niet op de juiste locatie is gemodelleerd in het geluidregister. Het ontbrekende deel met een hoogte van 4 meter is tussen km 107.895 en km 108.305 toegevoegd.

Tenslotte is geconstateerd dat de geluidschermen die ter hoogte van Bergschenhoek op de rand van de verdiepte ligging langs de oostzijde van de HSL

1

<https://www.bureausaneringverkeerslawaa.nl/rijksinfrastructuur/bekendmakingen/wijziging-en-geluidproductieplafonds/archief/bsluit-van-20-december-2018-spoor/>

staan, met een onjuiste hoogte in het in het geluidregister zijn gemodelleerd. Deze bestaande schermen zijn gehermodelleerd.

Met dit besluit worden deze fouten hersteld.

Bestuurskern

Dir. Duurzame Leefomg en
Circ Economie
Leefomgeving

Wijziging GPP's

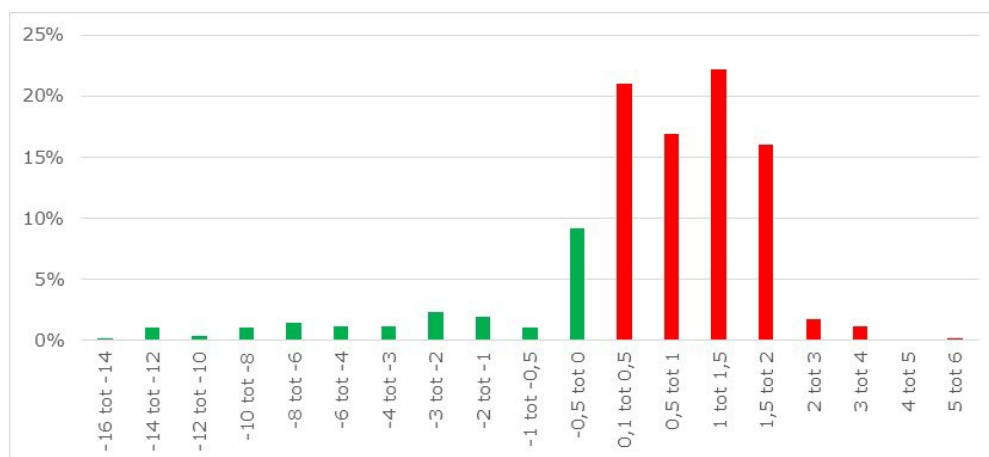
In dit besluit tot wijziging van geluidproductieplafonds wordt de bovenbouw voor het aangegeven traject van de HSL veranderd van ballastspoor naar Rhedaspoor en de railruwheid geoptimaliseerd voor snelheden boven 200km/h conform het Rmg2012. Het effect van compenserende schermmaatregelen wordt tevens in de gpp's vastgelegd.

Verder is de verdiepte ligging van het spoor op zes locaties correct gemodelleerd, is in de gemeente Lansingerland een ontbrekend deel van de bestaande schermen in het geluidregister opgenomen en zijn schermen op de rand van de verdiepte ligging gehermodelleerd, zoals aangegeven in het akoestisch onderzoek dat hoort bij dit besluit.

Met deze aangepaste brongegevens zijn de nieuwe gpp's berekend. Andere brongegevens, waaronder de treinaantallen uit het Tracébesluit Hogesnelheidslijn Zuid, zijn niet aangepast en zijn dus nog gebaseerd op het Tracébesluit van 1998.

Daar waar afschermende objecten worden toegevoegd, leidt dit tot een verlaging van gpp's, zodat de gpp's minder toenemen of zelfs afnemen dan wanneer alleen de bovenbouw zou zijn gewijzigd. De hermodellering van het bestaande scherm op de rand van de verdiepte ligging in Bergschenhoek leidt tot een toename van gpp's.

Met dit besluit worden 1049 gpp's gewijzigd. Ongeveer 76% daarvan neemt toe met minder dan 2 dB en voor circa 3% is de toename 2 dB of meer, tot maximaal 5,5 dB. Circa 21% van de gewijzigde gpp's wordt lager. De maximale afname bedraagt 14,3 dB. In bijlage 5 van het akoestisch onderzoek zijn de oude en nieuwe gpp's opgenomen.

Effecten van de GPP-wijzigingen

Door de wijziging van de brongegevens voor de GPP's kunnen gemeenten nu op de juiste wijze de geluidbelasting op woningen berekenen bij nieuwbouw van woningen en geluidgevoelige objecten.

Er verandert niets voor de jaarlijkse berekening van de geluidproductie in het afgelopen kalenderjaar, om deze te toetsen aan de gpp's (naleving). De geluidproductie moet namelijk altijd berekend worden op basis van de feitelijke situatie, dus het Rhedaspoor met aangepaste railruwheid. Op diverse delen van de HSL-Zuid waar de gpp's omhoog gaan, is er wel meer ruimte voor een toename van de geluidproductie. De HSL krijgt met deze wijziging weer de beschikbare geluidruimte die beoogd was toen het Tracébesluit in het geluidregister werd opgenomen, door de gpp's te baseren op de werkelijk aangelegde bovenbouw, namelijk akoestisch geslepen Rhedaspoor. De gpp's zijn daarmee gebaseerd op dezelfde uitgangspunten als de geluidproductie voor de naleving. Met deze geluidruimte kan de oorspronkelijke prognose gereden worden, dat wil zeggen de treinritten waar in het Tracébesluit rekening mee is gehouden, of een akoestisch gelijkwaardige variant daarvan.

Bij de referentiepunten waar de nieuwe gpp's hoger worden als gevolg van het fouterstel, is onderzocht of daar sinds de eerste vaststelling van gpp's per 1 juli 2012 (ontwerp)bestemmingsplannen zijn vastgesteld om geluidsgevoelige objecten te realiseren. Er zijn enkele bestemmingsplannen gevonden die in de relevante periode zijn vastgesteld. Voor één van deze bestemmingsplannen is uit het akoestisch onderzoek gebleken dat er door gebruikmaking van de brongegevens die op dat moment in het geluidregister waren opgenomen een relevant lagere geluidbelasting is vastgesteld dan op grond van de nieuwe brongegevens in het geluidregister zou zijn gedaan.

Het gaat hierbij om 18 adressen binnen het bestemmingsplan Parkzoom 2015, waar de geluidbelasting hoger wordt dan de voorkeurswaarde van 55 dB. De maximale geluidbelasting bedraagt 59 dB. Na het onherroepelijk worden van het besluit tot wijziging van de gpp's zal voor deze adressen onderzoek worden uitgevoerd om na te gaan of met de aanwezige gevelisolatie aan de wettelijke binnenwaarde wordt voldaan. Indien nodig zal aan de eigenaren van deze woningen worden aangeboden om aanvullende geluidwerende maatregelen aan de gevels te treffen

Bekendmaking

De kennisgeving van dit besluit wordt geplaatst in de Staatscourant en de lokale bladen voor het gebied waar de geluidproductieplafonds wijzigen.

Dit besluit wordt toegezonden aan de gemeenten waarbinnen en waarbij de gewijzigde geluidproductieplafonds zijn gelegen.

Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag na de dag waarop de termijn afloopt voor het indienen van een beroepschrift. Indien gedurende die termijn bij de Voorzitter van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State een verzoek om voorlopige voorziening is gedaan, treedt het besluit niet in werking voordat op dat verzoek is beslist.

Ingevolge artikel 11.25, tweede lid, Wm worden de aangepaste gegevens in het register opgenomen op de dag van de bekendmaking van het besluit tot vaststelling van geluidproductieplafonds.

Bijlagen

1. ProRail (2 juni 2023), "Akoestisch onderzoek geluidproductieplafonds HSL", kenmerk T20150115-879297284-45834.

DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT,
namens deze,
DIRECTEUR DUURZAME LEEFOMGEVING EN CIRCULAIRE ECONOMIE

Bestuurskern
Dir. Duurzame Leefomg en
Circ Economie
Leefomgeving

Mededelingen

Bestuurskern

Dir. Duurzame Leefomg en
Circ Economie
Leefomgeving

Bezwaar

Ingevolge de Algemene wet bestuursrecht kan tegen dit besluit door een belanghebbende een bezwaarschrift worden ingediend. Het bezwaarschrift moet worden gericht aan de Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat en moet worden gestuurd naar Hoofddirectie Bestuurlijke en Juridische Zaken, unit paralegals, Postbus 20906, 2500 EX, Den Haag.

Het bezwaarschrift moet worden ingediend binnen zes weken na de dag waarop het besluit is bekendgemaakt. Voor behandeling van het bezwaarschrift wordt geen recht geheven. Het bezwaarschrift moet worden ondertekend en dient ten minste te bevatten:

- de naam en het adres van de indiener;
- de dagtekening;
- een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht;
- de gronden van het bezwaar (motivering).

Voorlopige voorziening

Indien tegen het besluit een bezwaarschrift is ingediend, is het mogelijk om daarnaast een verzoekschrift tot het treffen van een voorlopige voorziening in te dienen bij de Voorzitter van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (Postbus 20019, 2500 EA 's-Gravenhage).

De verzoeker dient zich te kunnen beroepen op een spoedeisend belang. Van de verzoeker wordt een griffierecht geheven. Omtrent de hoogte van het verschuldigde bedrag, de wijze waarop en de termijn waarbinnen de griffierecht dient te worden betaald, kan contact worden opgenomen met de griffie van de Raad van State.

Indien gedurende de termijn voor het indienen van een bezwaarschrift is verzocht om een voorlopige voorziening, treedt het besluit niet in werking voordat op dat verzoek is beslist.

Inzien stukken

Het besluit tot wijziging van geluidproductieplafonds en de het daaraan ten grondslag liggende akoestische onderzoek kan worden ingezien en gedownload via www.bureausaneringverkeerslawai.nl. Heeft u vragen hierover? Dan kunt u contact opnemen met Bureau Sanering Verkeerslawai, telefoon: 0348 487 450.